

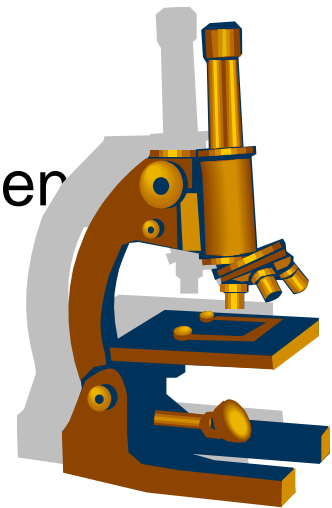
Maitosektorin hintarakenteet Suomessa

Professori Jyrki Niemi
Luonnonvarakeskus (Luke)
e-mail: jyrki.niemi@luke.fi

Huomioita & kysymyksiä ruokamarkkinoiden toimivuudesta

- Elintarvikkeiden hintataso, kehitys ja hinnanmuodostus saaneet osakseen runsaasti huomiota
- Kysymyksiä herännyt elintarvikeketjun toimivuudesta, kilpailullisuudesta ja sen eri osien voimasuhteista
- Onko markkinoilla merkkejä hallitsevan markkina-aseman väärinkäytöstä?
- Kuluttajat kiinnostuneita ruoan hinnanmuodostuksesta, mikä luonut ketjun toimijoille haasteen lisätä läpinäkyvyyttä
- Ongelmia aiheuttanut se, että elintarviketeollisuuden kaupan välisiä hintatietoja ei ole ollut saatavilla

Maitosektorin hintarakenteet

Kuluttajatutkimuskeskus 2015:1
Politiikan ja talouden tutkimuksen laitoksen
julkaisuja. Helsingin yliopisto
<http://hdl.handle.net/10138/155095>

Peltoniemi, Ari
Arovuori, Kyösti
Niemi, Jyrki
Pyykkönen, Perttu

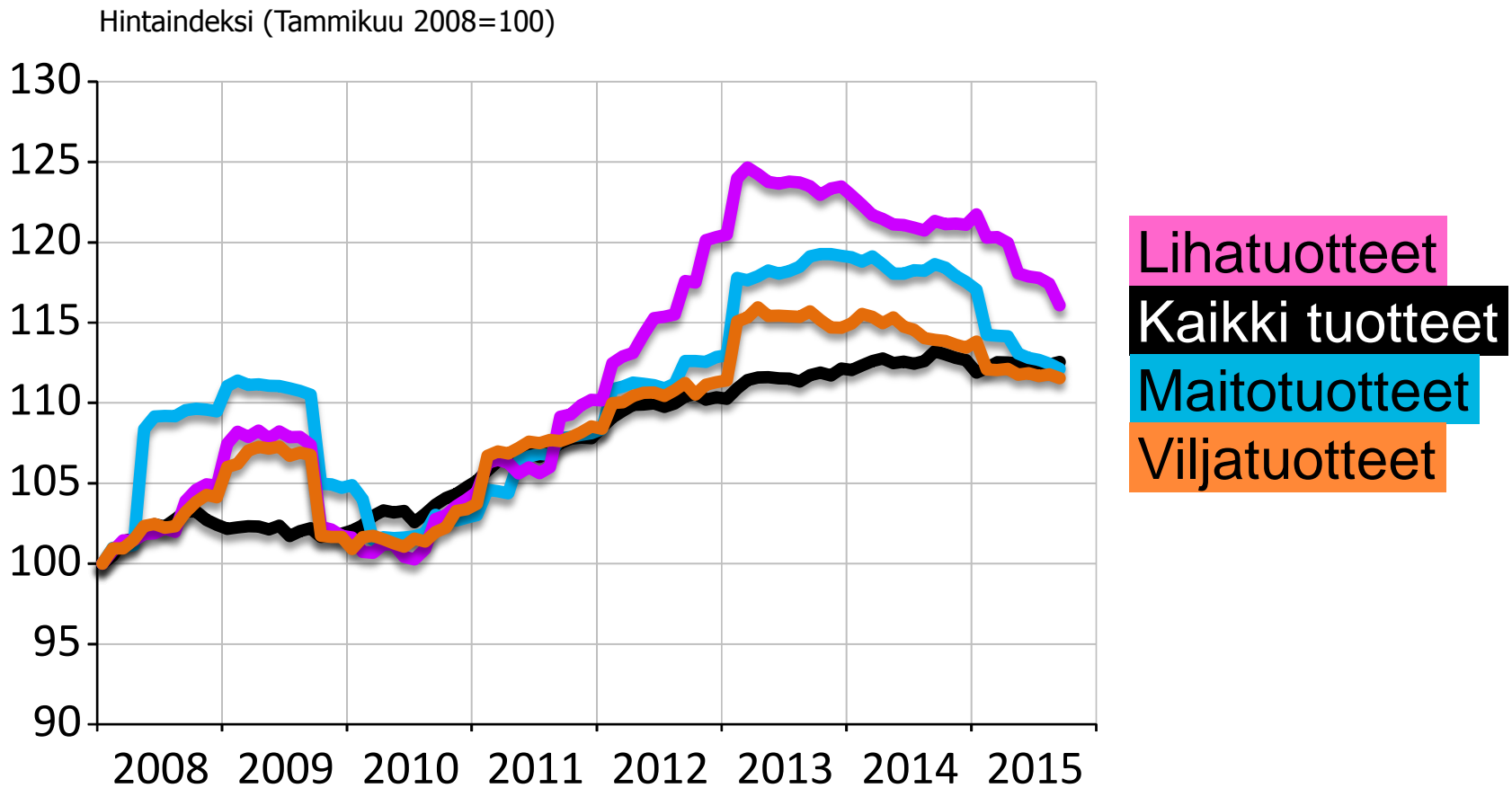
Ruokamarkkinoiden toimivuus ja elintarvikkeiden hinnanmuodostus Suomessa

Tavoitteena tarkastella:

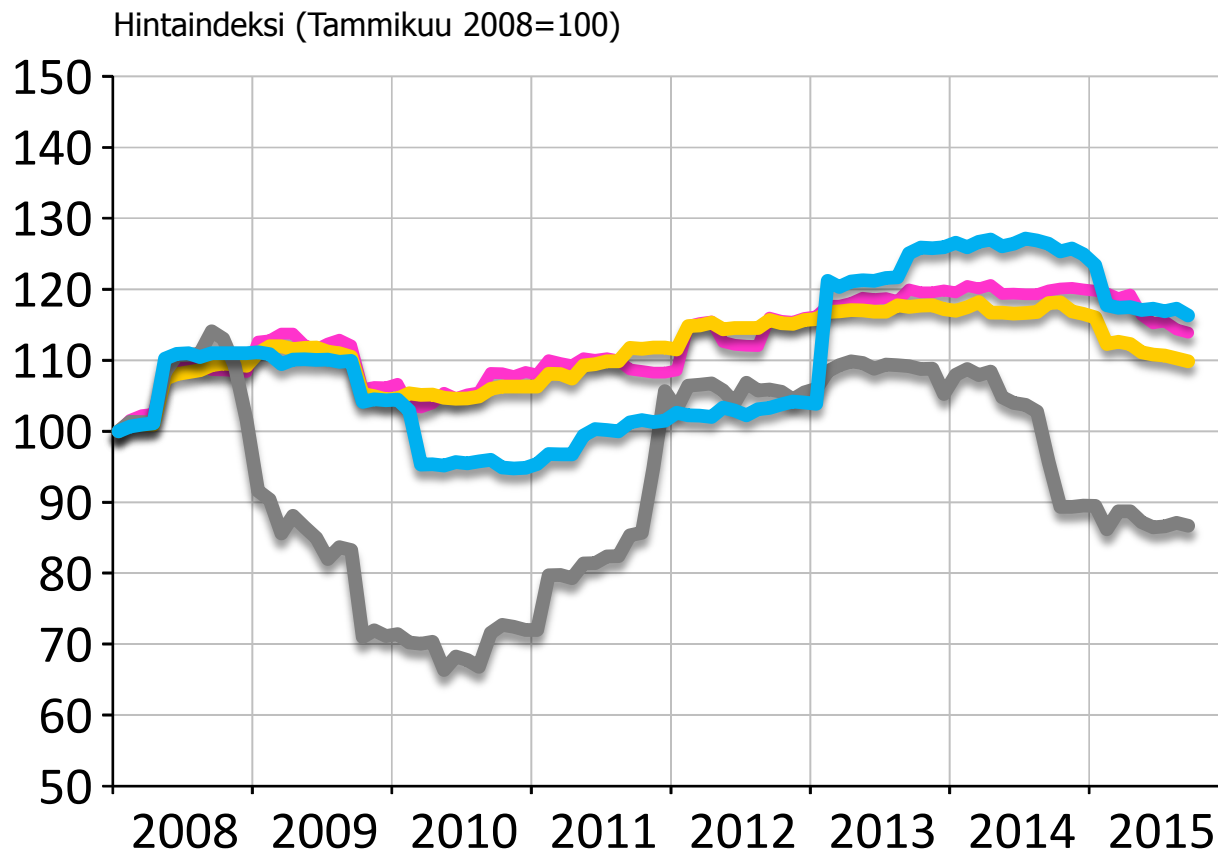
- laajasti suomalaisten elintarvikemarkkinoiden toimivuutta, tehokkuutta ja kilpailullisuutta
- elintarvikeketjun eri osien ja eri kustannustekijöiden vaikutusta elintarvikkeiden hinnanmuodostukseen
- ulkomaankaupan vaikutusta hinnanmuodostukseen
- tuottajahinnoissa ja tuotantopanosten hinnoissa tapahtuvien muutosten välittymistä kuluttajahintoihin
- mahdollisen markkinavoiman olemassaoloa
- alkuperämaata koskevan tiedon merkitystä kuluttajille

Kuluttajahintakehitys maitotuotteissa ja muissa tuotteissa vuosina 2008–2015

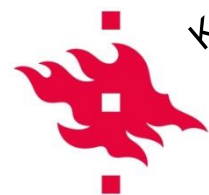
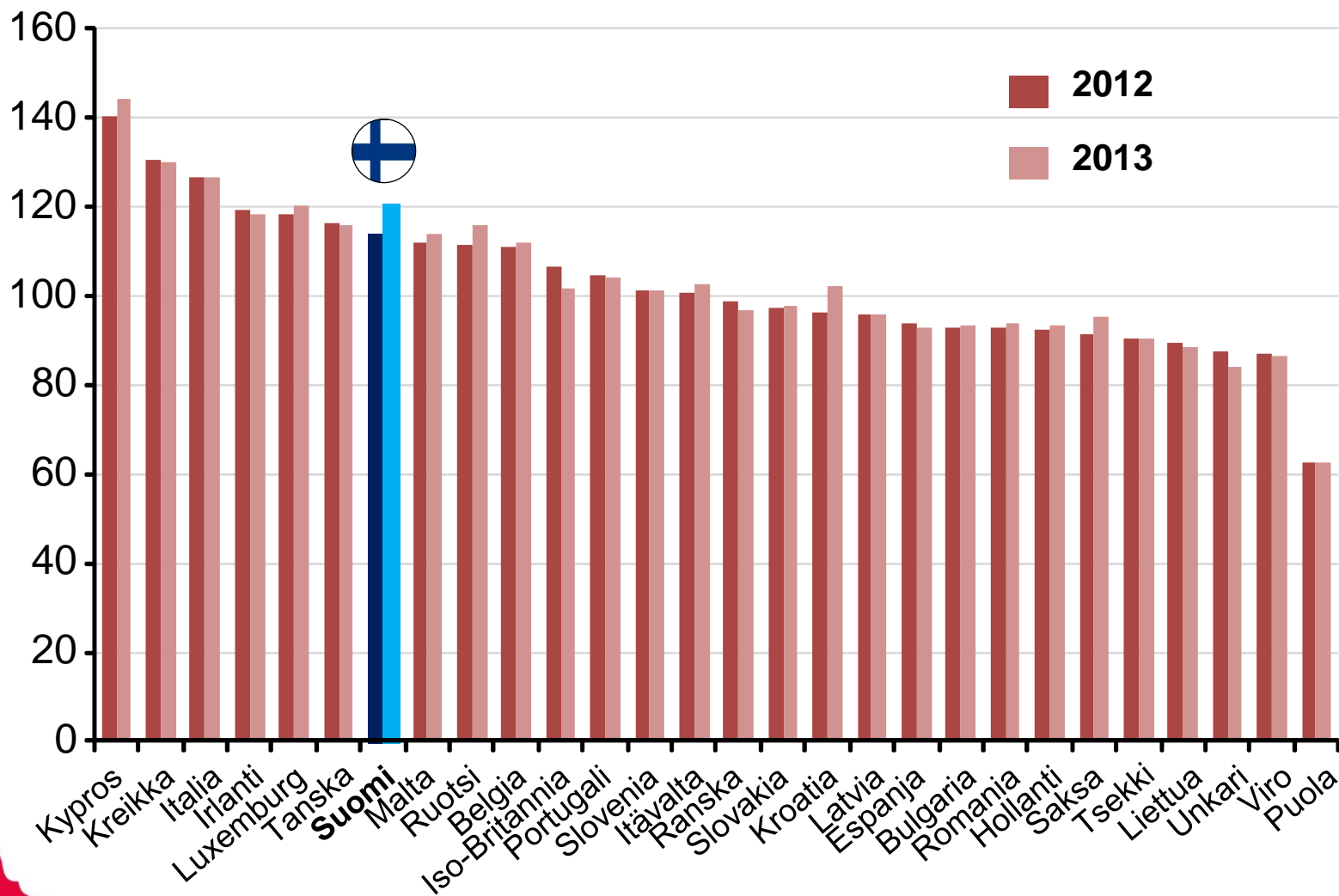
Valittujen maitotuotteiden kuluttajahintakehitys vuodesta 2008 alkuvuoteen 2015

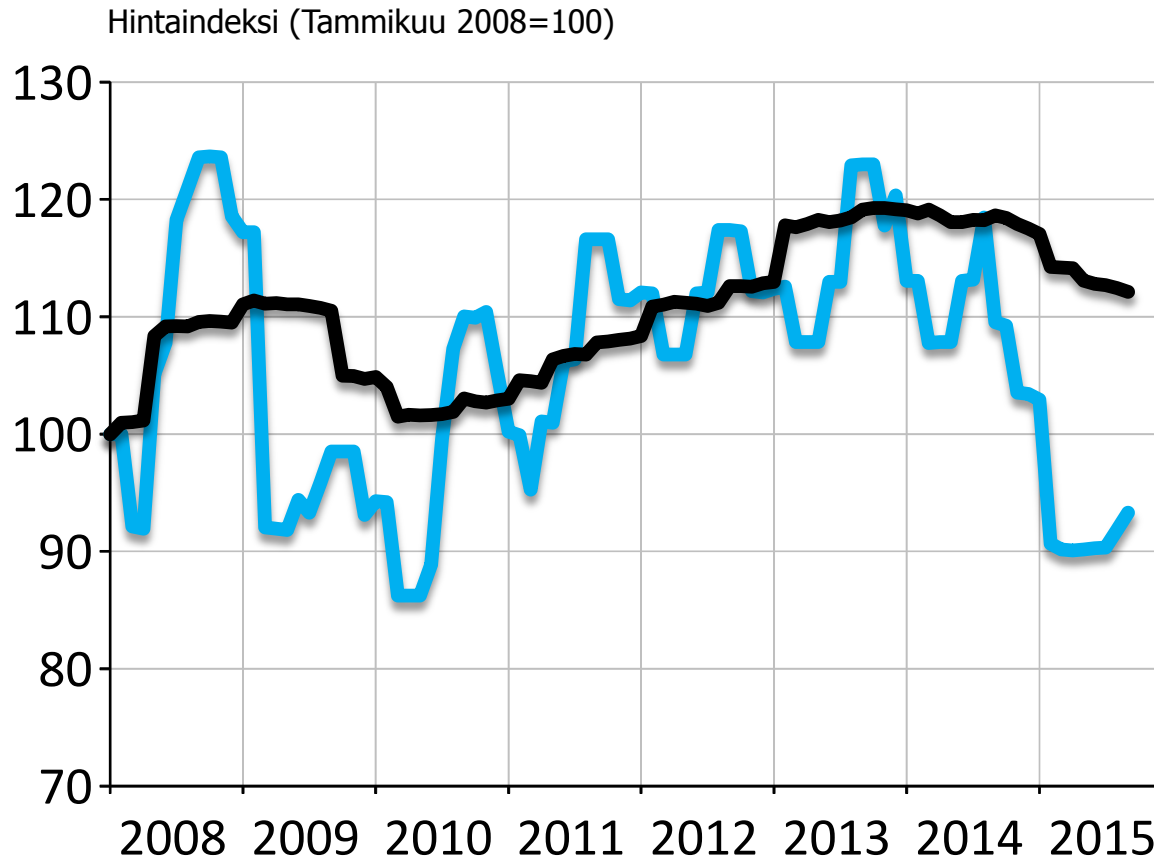
- Maitotuotteet
- Jogurtti
- Juustot ja rahkat
- Voi

Maitotuotteiden kuluttajahintataso eri EU-maissa vuosina 2012 ja 2013

Tuottajahinnan ja kuluttajahinnan kehitys vuodesta 2008 alkuvuoteen 2015

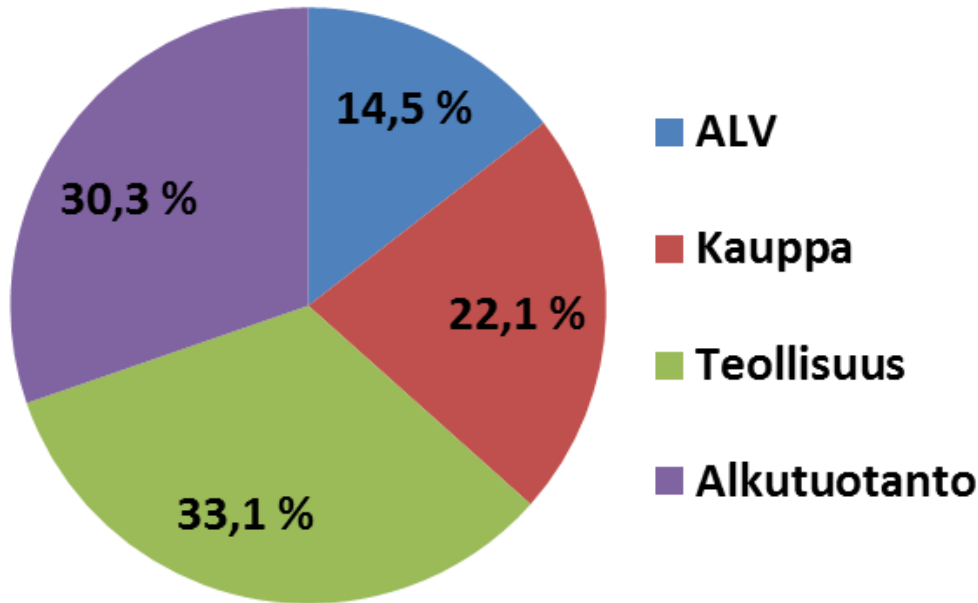
Maitotuotteiden
kuluttajahinnat

Maidon
tuottajahinta

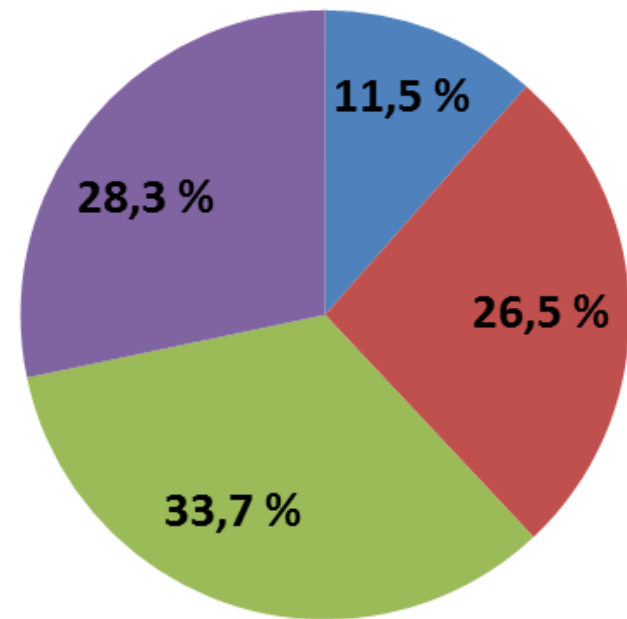

Maitotaloustuotteet* hintamarginaaliprosentit

2008

2012

*ei sisällä kananmunia ja maitorasvoja

Lähde: Peltoniemi, A., Arovuori, K., Niemi, J. ja Pyykkönen, P. Maitosektorin hintarakenteet. Kuluttajatutkimuskeskus 2015.

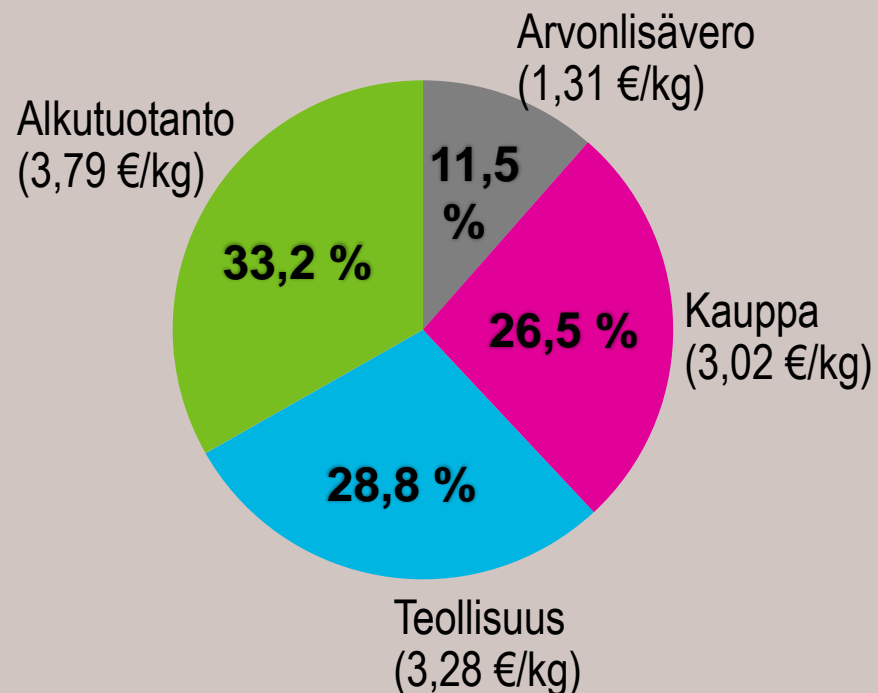
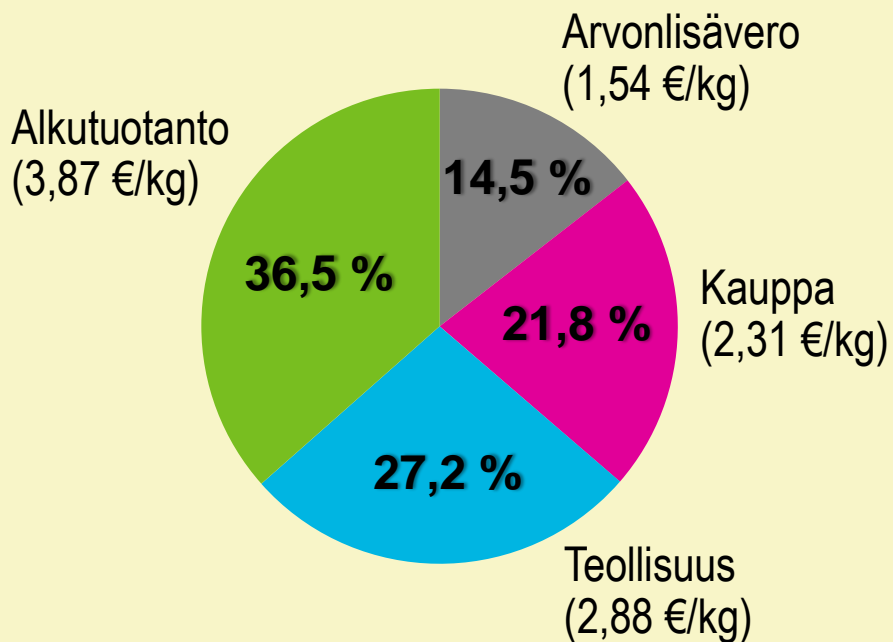
Juuston kuluttajahinnan rakenne

2008

2012

Juusto
10,60 €/kg

Juusto
11,40 €/kg

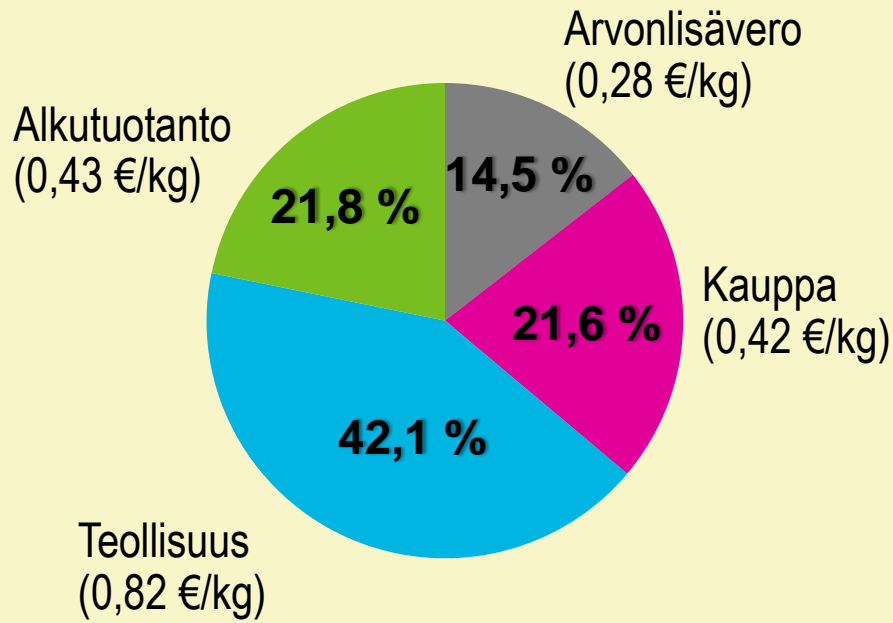

Jogurtin kuluttajahinnan rakenne

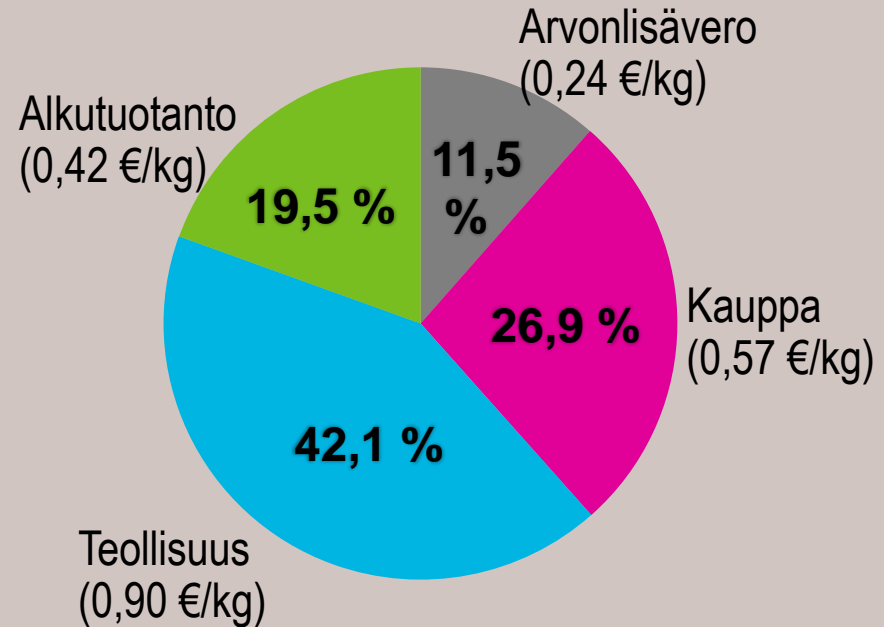
2008

Jogurtti
1,95 €/kg

2012

Jogurtti
2,13 €/kg

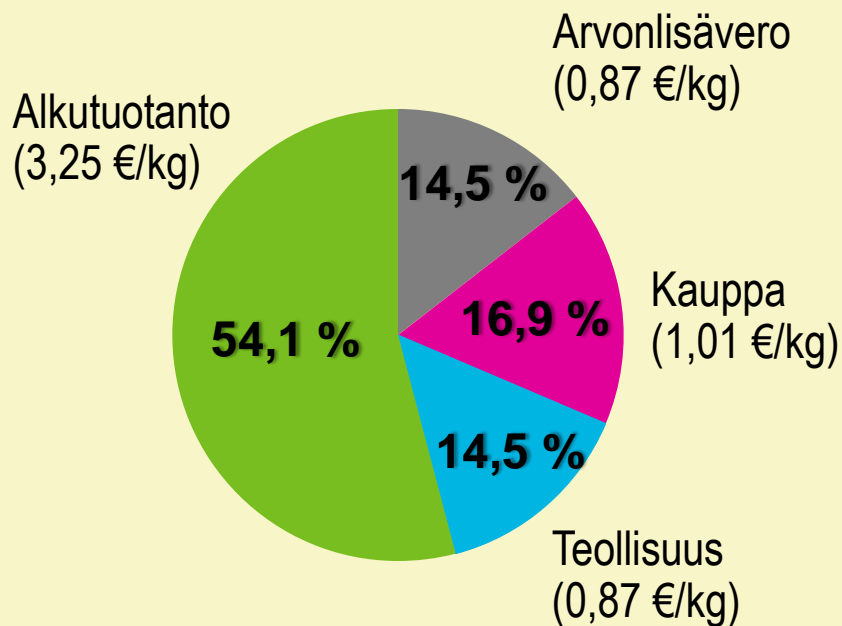

Voin kuluttajahinnan rakenne

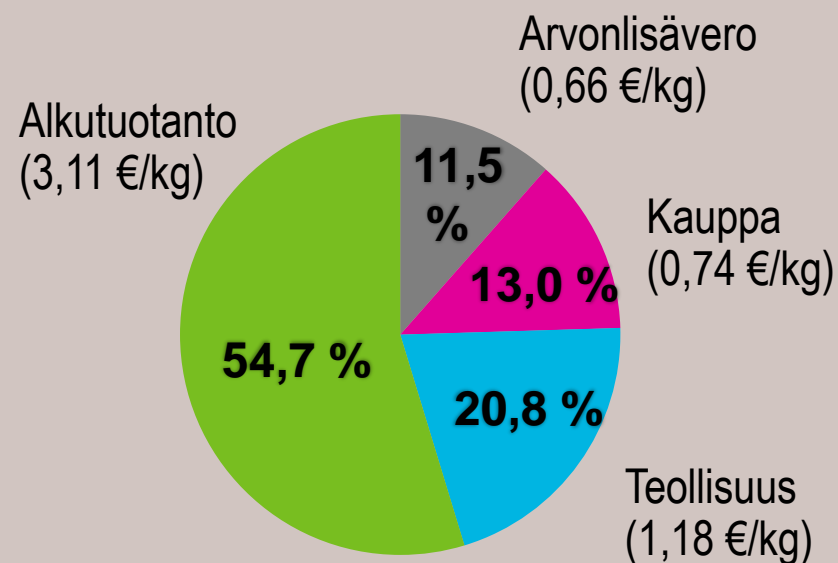
2008

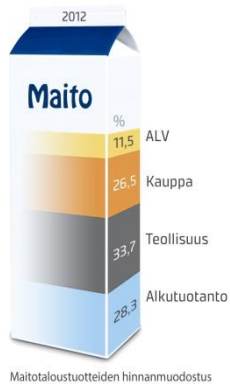
2012

Voi
6,00 €/kg

Voi
5,69 €/kg

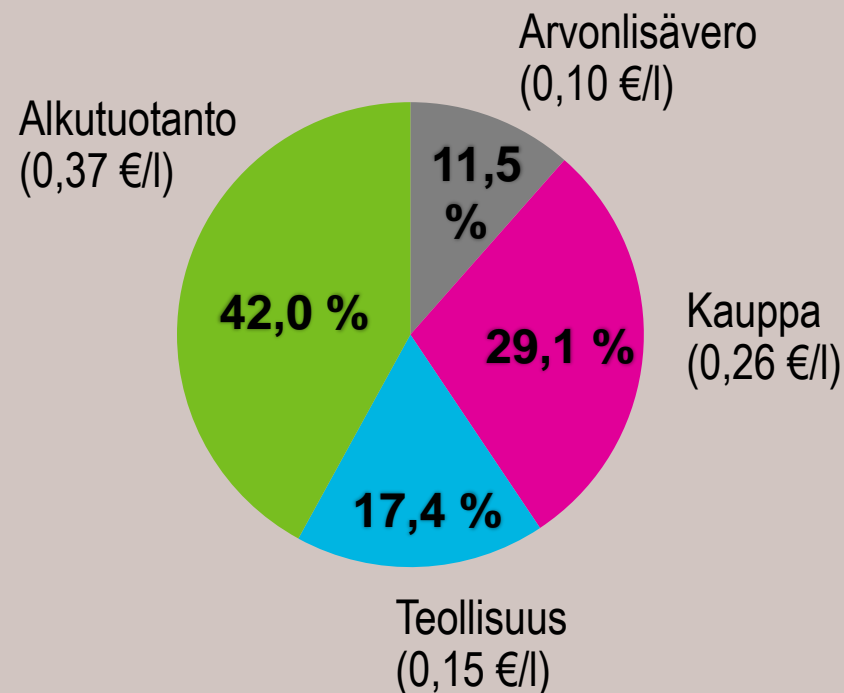
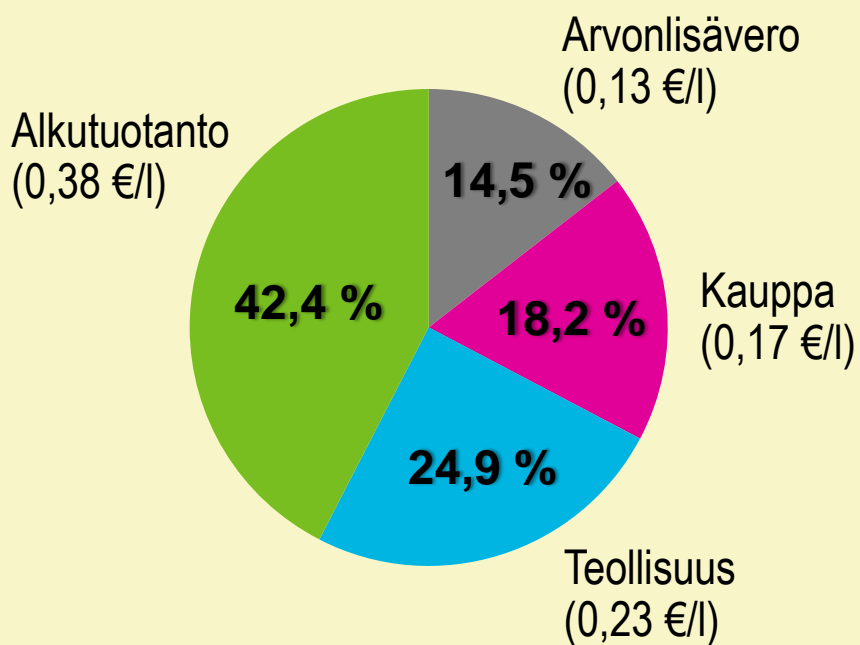
Kevytmaidon kuluttajahinnan rakenne

2008

2012

Kevytmaito
0,91 €/litra

Kevytmaito
0,88 €/litra

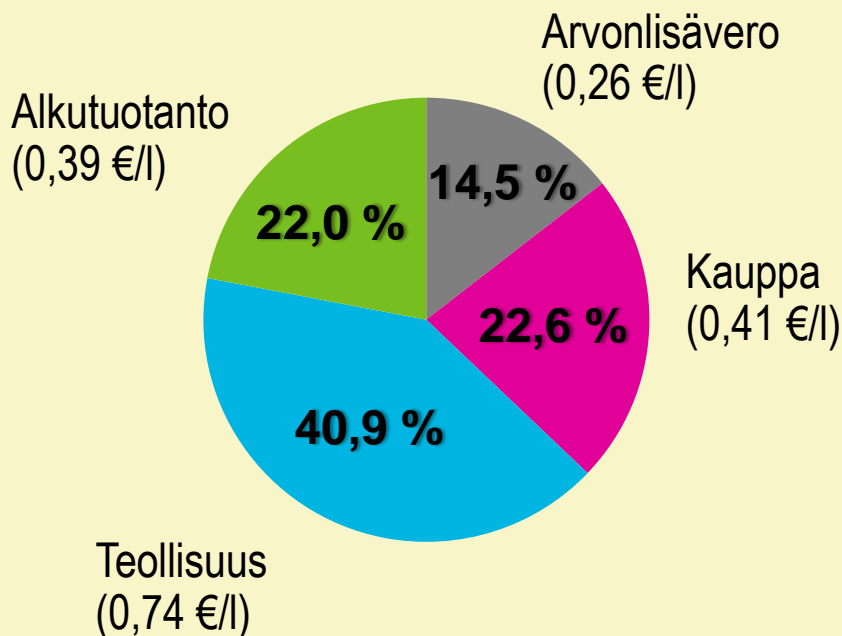

Laktoosittoman maitojuoman kuluttajahinnan rakenne

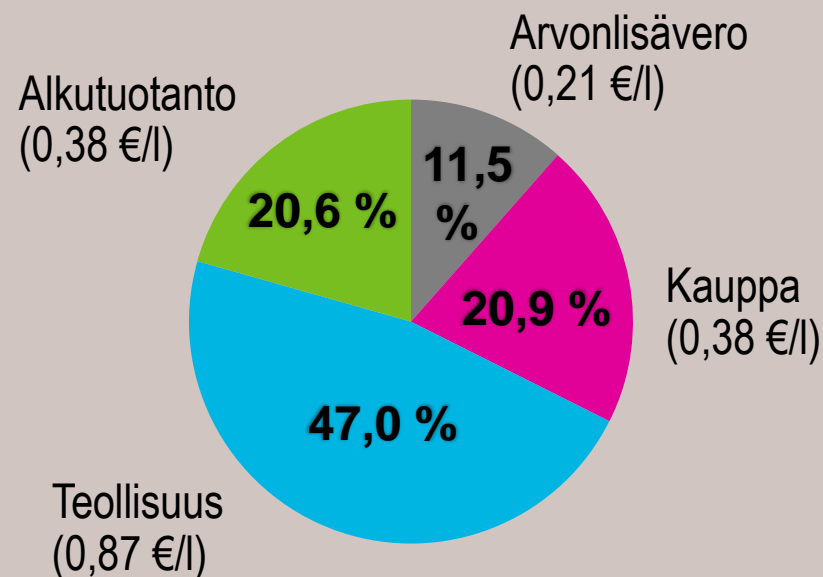
2008

2012

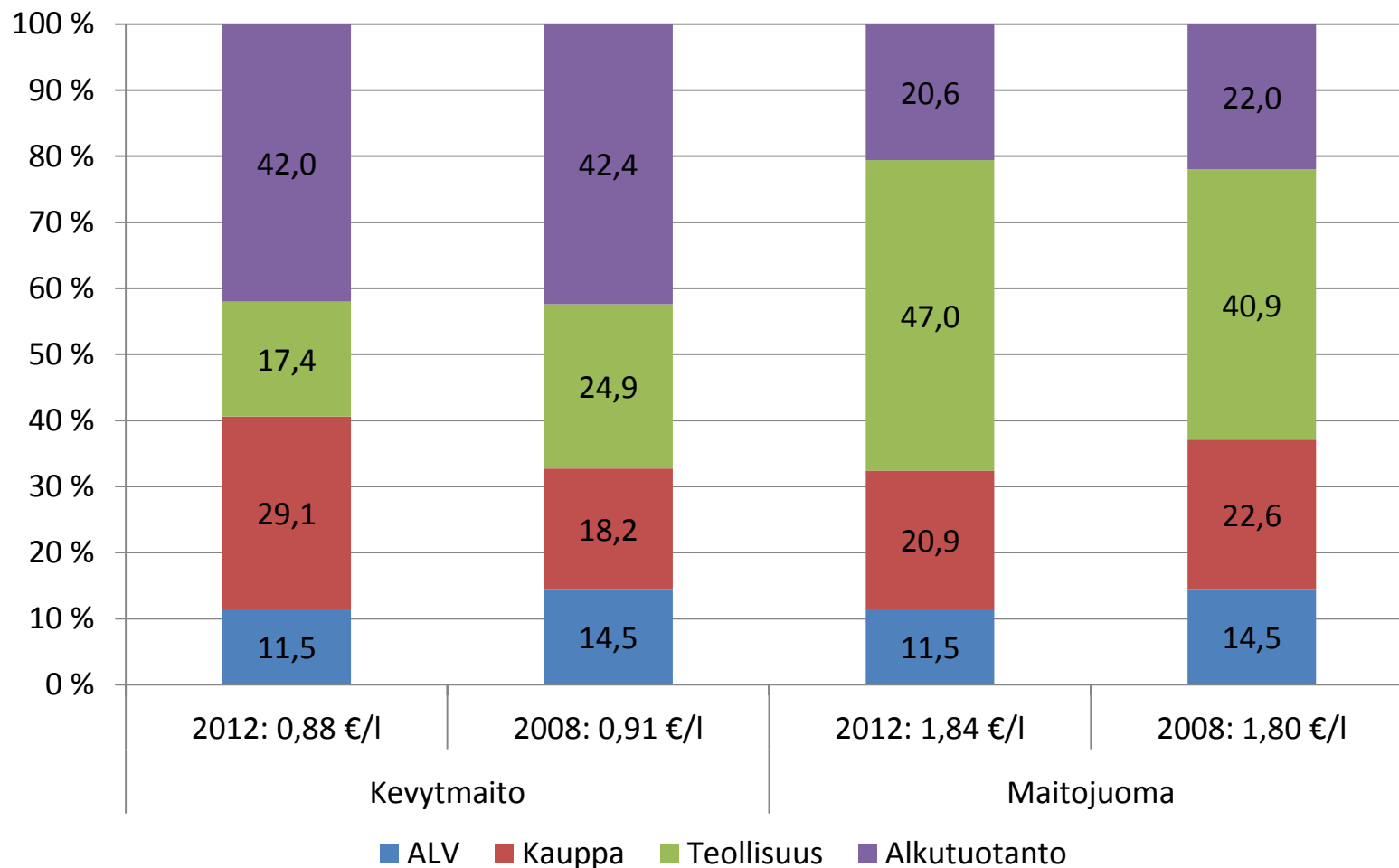
Laktoositon maitojuoma 1,80 €/litra

Laktoositon maitojuoma 1,84 €/litra

Kevytmaidon ja laktoosittoman kevytmaitojuoman hintamarginaaliprosentit

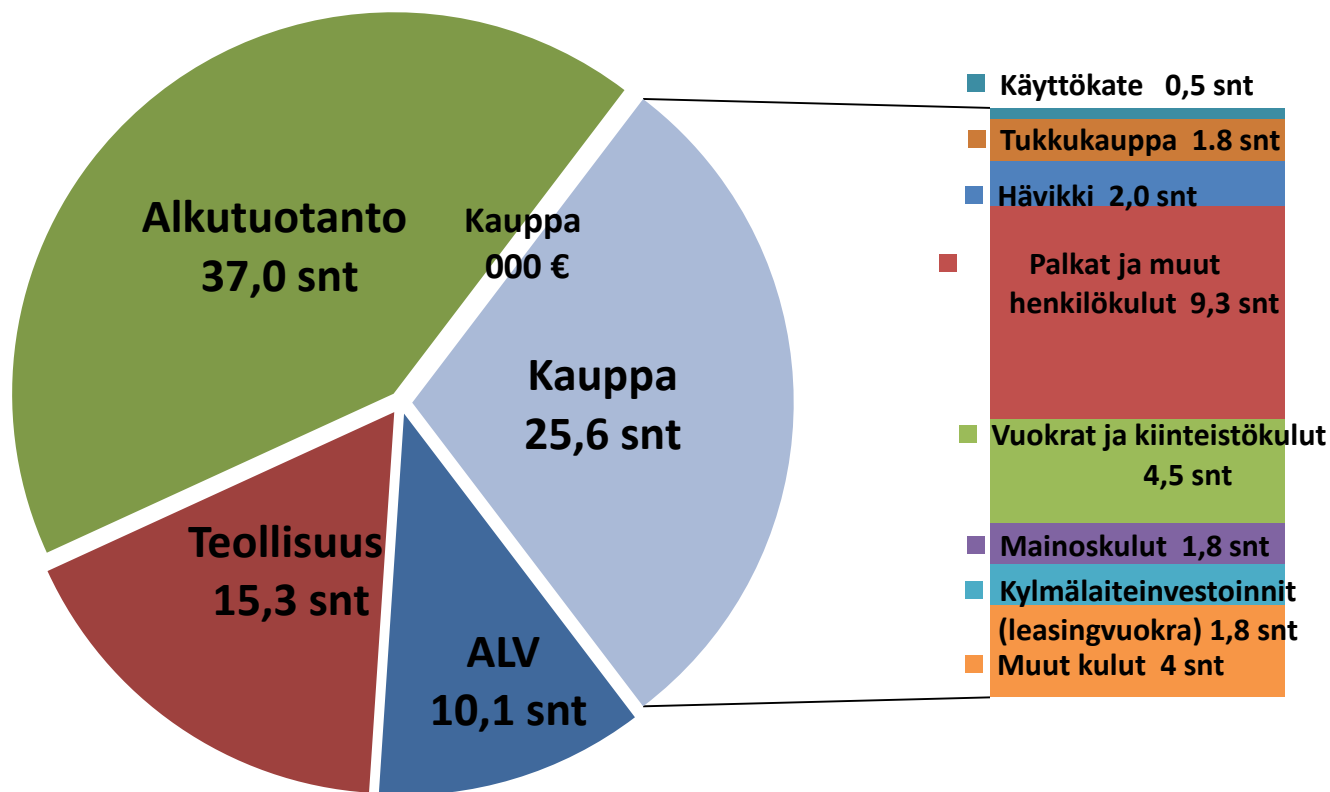

Lähde: Peltoniemi, A., Arovuori, K., Niemi, J. ja Pyykkönen, P. Maitosektorin hintarakenteet. Kuluttajatutkimuskeskus 2015.

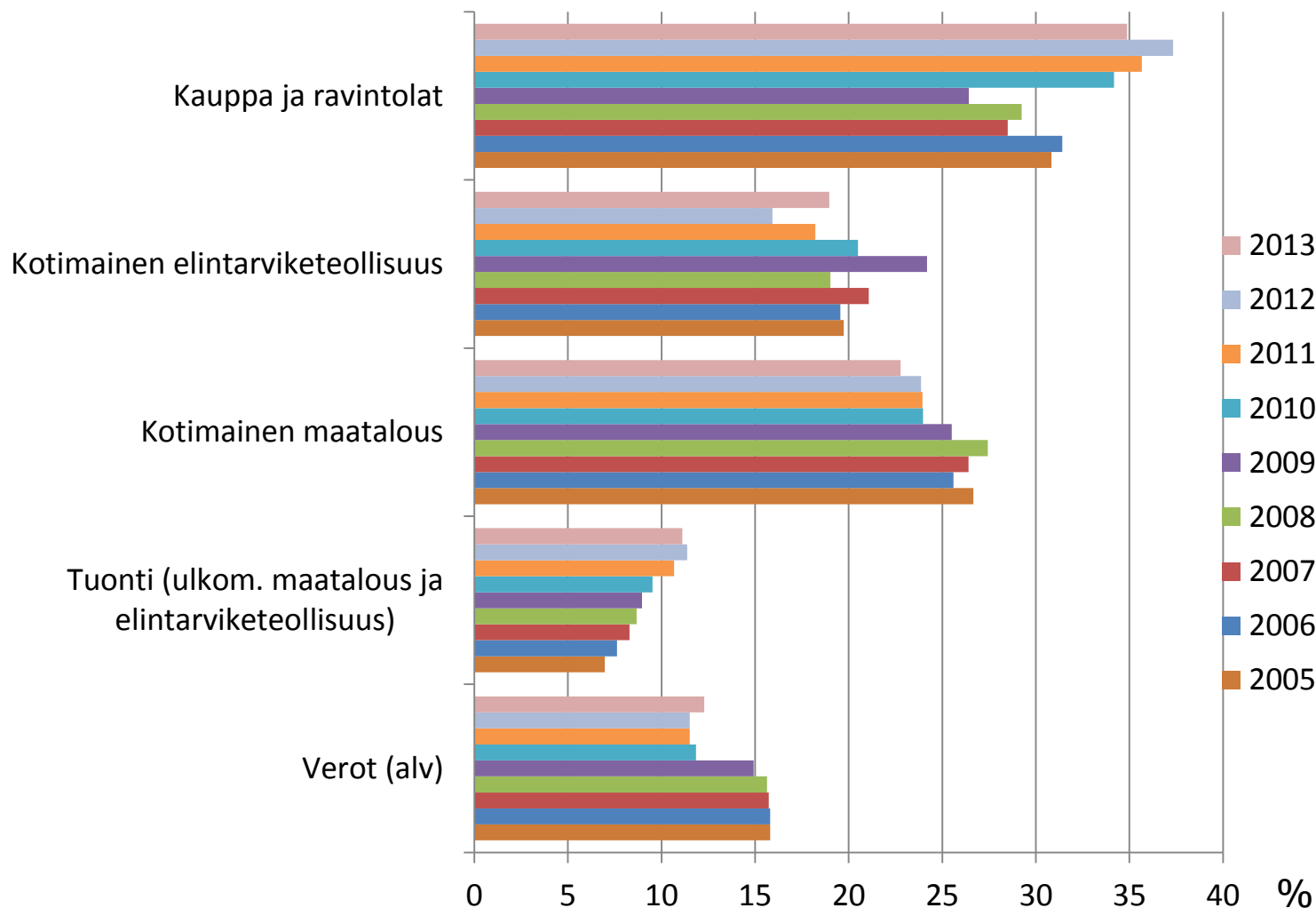
Kevytmaidon kuluttajahinnan rakenne ja laskennallinen kaupan kulujakauma

2012 = 88 snt/l

Lähde: Peltoniemi, A., Arovuori, K., Niemi, J. ja Pyykkönen, P. Maitosektorin hintarakenteet. Kuluttajatutkimuskeskus 2015.

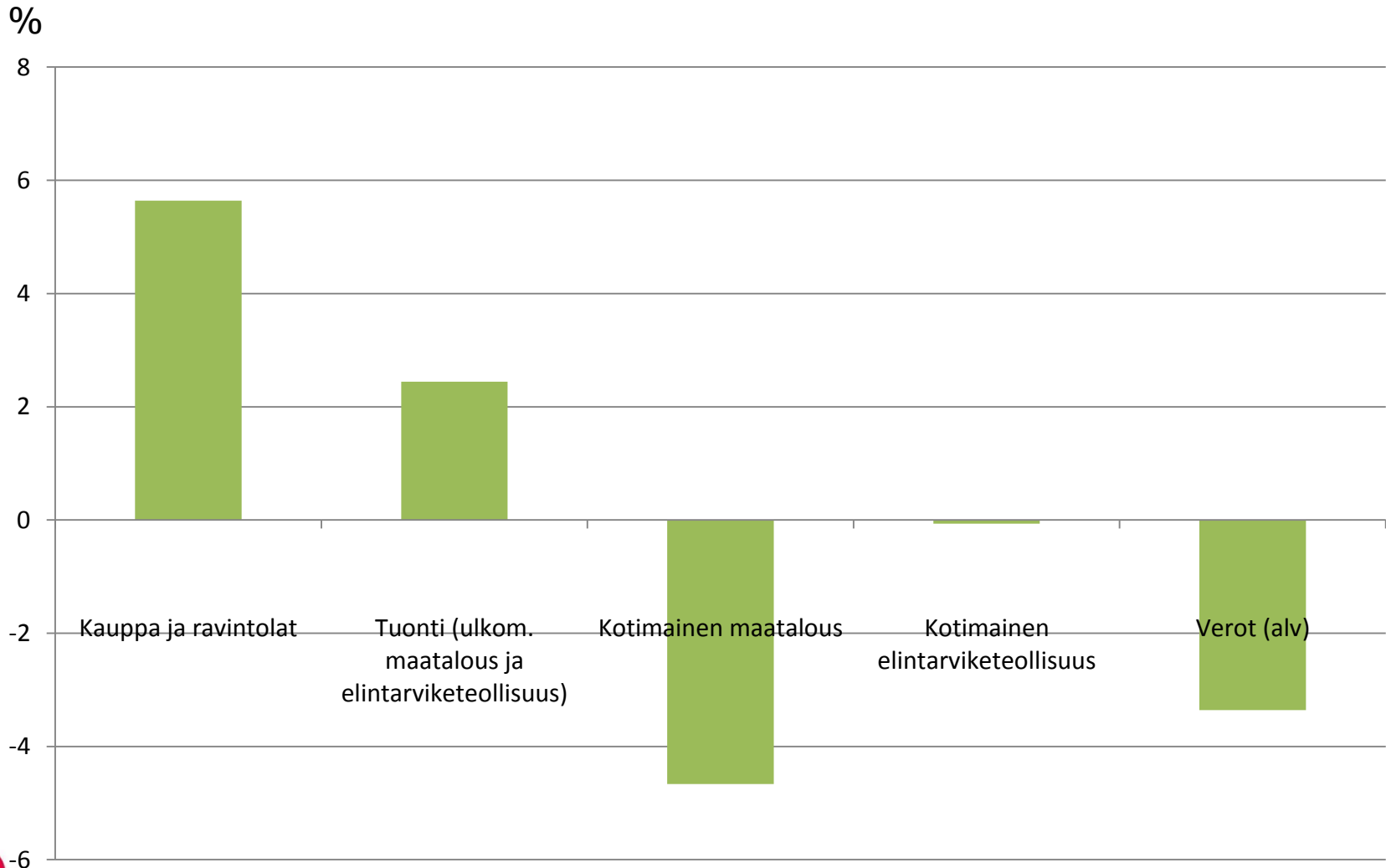
Maitosektorin kokonaisrahavirrat (1)

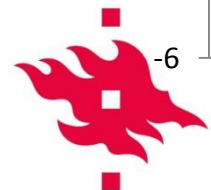
Lähde: Peltoniemi, A., Arovuori, K., Niemi, J. ja Pyykkönen, P. Maitosektorin hintarakenteet. Kuluttajatutkimuskeskus 2015.

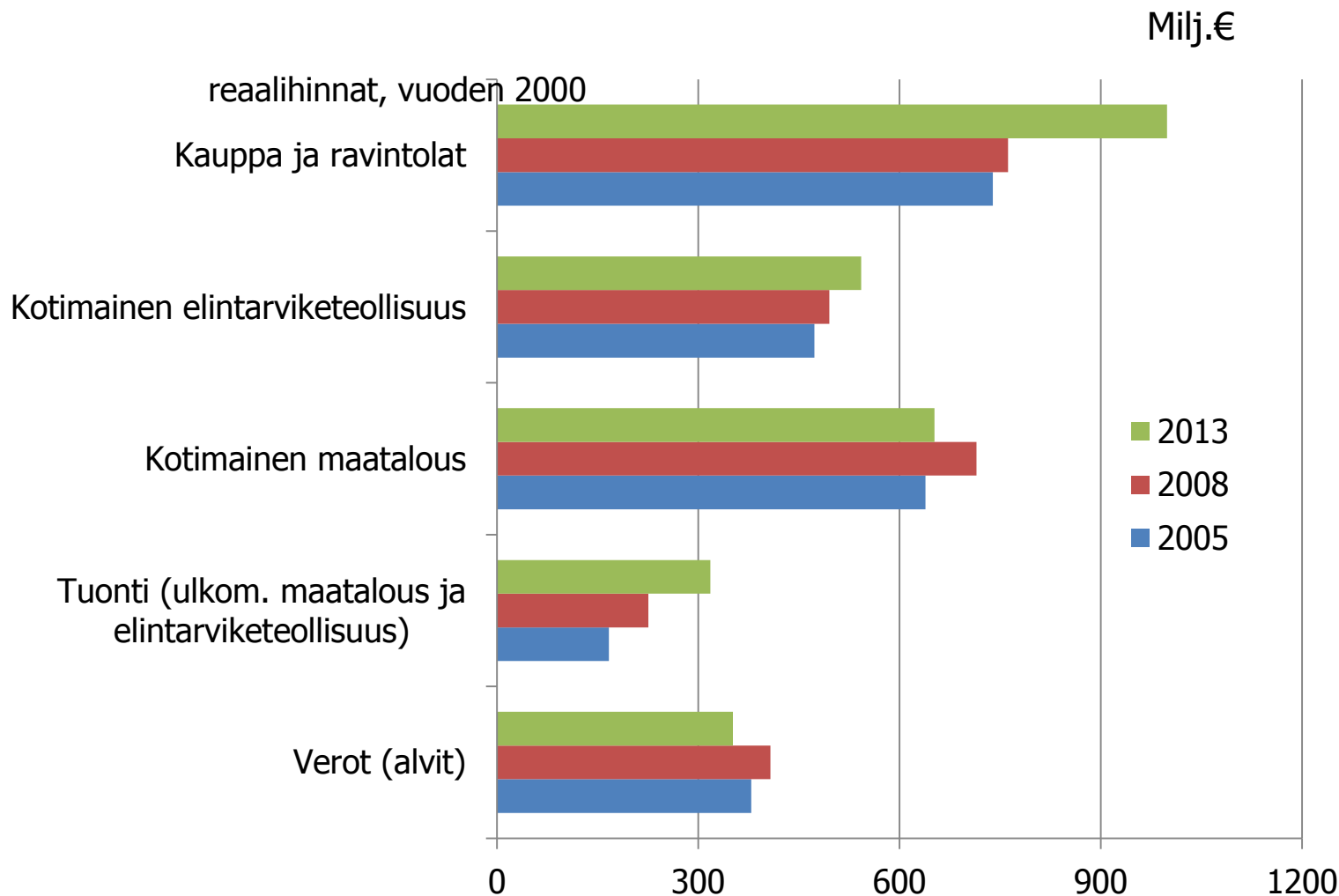
Maitosektorin rahavirtojen muutos 2008-2013 (2)

Lähde: Peltoniemi, A., Arovuori, K., Niemi, J. ja Pyykkönen, P. Maitosektorin hintarakenteet. Kuluttajatutkimuskeskus 2015.

Maitosektorin rahavirrat euroissa (3)

- Kaupan osuus maitotuotteiden kuluttajahinnoissa on viime vuosina kasvanut
 - teollisuuden saama osuus on pysynyt ennallaan
 - alkutuotannolle jäävä osuus on hieman pienentynyt
 - valtion saama osuus on pienentynyt arvonalisäverotuksen muutosten takia
- Meijeriteollisuus pärjännyt muita paremmin
 - lisäarvotuotteiden osuuden kasvu hyödyttää teollisuutta ja kauppaa
 - kysynnän kasvu piti hintakehityksen vahvana
- Vuoteen 2005 verrattuna reaolimääräiset rahavirrat kasvaneet veroja lukuun ottamatta
 - Kauppa ja ravintolat pystyneet kasvattamaan osuuttaan eniten
 - Tuonnin arvo lähes kaksinkertaistunut

